63ste Jaargang No. 5183 **DAGBLAD** Zaterdag 9 Augustus 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags: abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8 Willemstad Adres: Conscientiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Drukkerij Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad: tel. 38.

Debat in Engeland:

Churchill komt met 8 amendementen voor de dag

Verdeeldheid in de „Labour party" over nationalisatie

Cuba was kwaad op Amerika, doch het werd bijgelegd

ATTLEE HOUDT DE MACHT.

Het huis nam de wet aan waarbij aan de regering uitgebreide volmachten worden verleend om de economische crisis te boven te komen, ondanks dat de leider van de conservatieven Churchill deze wet gebrandmerkt had als een „open cheque" voor totalitarisme. Het huis nam de wet in principe aan. Er had eigenlijk geen uitdrukkelijke stemming plaats. De regering hoopt haast te zetten achter het doorlopen van de verschillende parlementaire instanties. Volgende week Woensdag hoopt men, is de wet er geheel door. Wel kwam er een amendement tegen deze maatregel, doch deze amendement werd verworpen met 251 tegen 148 stemmen. De nieuwe wet die de regering noodzakelijk acht zal mannen en vrouwen op hun plicht wijzen dat zij moeten werken en efficient moeten blijven.

Chuter Ede ondersteunde de wet en zeide dat men deze crisis snel te boven moet komen en daarvoor snel en drastische maatregelen moet treffen om de situatie te boven te komen. Churchill gooide hem voor de voeten: **„Zo iets zeide Hitler ook altijd."** Deze uitdrukking moet men in verband zien met wat hij eerder zeide dat nl. heel deze wet niets anders is als een voorwensel om de totalitaire macht in handen te krijgen (Londen, (AP) 8.8).

CHURCHILL.

Churchill heeft nog een acht amendementen ingediend, die Maandag behandeld moeten worden. De hoofdaanval van Churchill blijft gaan tegen de macht, die de regering opeist. De minister van voedselvoorziening verklaarde aan de pers, dat de aankoop in Amerika reeds gestopt is.

Nadere berichten uit Londen melden heden ochtend, dat er in het ministerie grote verdeeldheid heerst over de nationalisatie van de staal-industrie.

Volgens de pers loopt de scheur door de hele partij, en wijst men er op, dat er een dergelijke ruzie was over de financiële politiek van Ramsay Mac Donald, doch de meerderheid nu onder Attlee is veel groter in de kamer.

Er wordt in de pers vermeld, dat de linker intellectuelen en de mensen van de vakbonden definitief antwoord willen hebben over de kwestie van nationalisatie. Het antwoord moet Maandag op de partijvergadering gegeven worden (Londen, (AP) 9.8).

SUIKERWETJE.

President Truman ondertekende een wet, waarbij de quota's voor suiker worden vastgesteld, zo er een surplus komt. Tegelijker tijd maakte Truman een brief bekend van zijn staatssecretaris Marshall, waaruit de bedoeling blijkt de vrees weg te willen nemen, als zou deze wet een onvriendelijke daad kunnen zijn tegen een of ander suikerproducerend land. Marshall verklaart in deze brief getroffen te zijn door de angst, die er in sommige milieux verkeert als zouden niet alle landen gelijke behandeling ondervinden. De Cubaanse ambassadeur **Guillermo Belt**, had een conferentie met de secretaris Armour en verklaarde zich zeer tevreden. Hij had enige objecties tegen de clausules in deze wet en was te voren in contact met den president van Cuba. Toen hij terugkwam op de ambassade verklaarde hij: „Ik ben zeer gelukkig over mijn onderhoud met Mr. Armour. Ik geloof ook nooit dat er een of ander conflict zou kunnen zijn tussen Amerika en Cuba, dat zo groot zou zijn, dat wij het niet op vriendschappelijke wijze zouden kunnen oplossen."

Toen hem gevraagd werd of hij van de Verenigde Staten de verzekering had gekregen dat er nu geen gebruik gemaakt zal worden van wat er in de clausules staat, nl. dat de secretaris van landbouw de suiker van Cuba kan verminderen onder bepaalde omstandigheden, antwoordde hij dat hij daarop geen antwoord kon geven (Washington, (AP) 8.8).

FRANKRIJK HEEFT EEN ANDERE POLITIEK.

Robert James meldt uit Parijs dat in de Franse kamer gestemd werd over de nieuwe regeringsvorm voor Frans Indo-China en men verwierp de idee zodat bij de inwoners van de vijf koloniale gebieden eenzelfde politieke verhouding kan bestaan tegenover Frans Indo-China als tegenover Hindoestan.

Men stelde een raad in van zes personen, waarvan er drie zullen benoemd worden door de gouverneur van de kolonie en drie door de koloniale wetgevende macht (Parijs, (AP) 8.8).

WAT KOST HET U.N.O.?

Lie heeft zijn begroting ingediend bij de algemene vergadering, het bedrag dat de begroting opgeeft voor de kosten van het U.N.O. is 39.403.782 dollar.

Lie legde uit dat zijn begroting 11 millioen hoger ligt omdat de salarissen gestegen zijn en omdat er nieuwe lichamen gecreerd zijn zooals bv. de economische raad voor Europa en het Verre Oosten. In September als de algemene vergadering bijeen komt, zal men over deze begroting beraadslagen (Lake Success, (AP) 9.8).

WAAKT OVER CUBA EN ZIJN SUIKER.

PRINSES HERMINE

Stierf in Frankfurt aan de Odor.

PRINSES HERMINE.

Het Duitse nieuwsagentschap dat onder controle van de Russen staat meldde vandaag de dood van Prinses Hermine, de vrouw van ex-keizer Willem II. Zij stierf in Frankfurt aan de Oder op 60 jarige leeftijd (Berlijn, (AP) 8.8).

SEÑORA PERON.

Na de lunch verbleef Señora Peron bijna geheel de middag op bijna 2500 meter boven de zeespiegel in de bergen bij Sint Moritz (Sint Moritz, (AP) 8.8).

PROF VAN LIER HEDEN HIER.

Hedennamiddag wordt op het vliegveld Zanderij verwacht Prof Rud. van Lier die enige tijd in de V. S. heeft doorgebracht en thans in Nederlands West-Indië enige tijd zal doorbrengen alvorens zijn leerstoel in Americanisme te gaan betrekken te Leiden. (Het Nieuws).

Toestand blijft wanordelijk

De verliezen van de Marine: 15 doden — 9 gewonden — 2 vermisten

AP 8 Augustus:

Het Nederlandse legercommuniqué meldt, dat de kroonjuwelen van de Sultan van Siak, op Sumatra, ter waarde van meer dan een millioen dollar teruggevonden zijn, in Boekit Asem. Uit de papieren bleek dat de republiek op last van het leger deze juwelen geconfisceerd had.

De Chineze Consul generaal Teisang Chia Tung verklaarde in een interview dat op zijn minst op Java alléén een 500 Chinezen door de Indonesiërs zijn gedood. Hij mocht geen antwoord krijgen op zijn verzoek door de radio tot de republikeinen gericht.

De Indonesische regering meldde dat op last van de troepen ongeveer 1000 Chinezen gedwongen moest worden om bij de komst van de Nederlandse legers te evacueren (Batavia, (AP) 8.8).

ANP, 8 Augustus:

Het Nederlands legercommunique van vandaag meldt dat in de bezette gebieden overal intensieve patrouillering plaats vindt. In diverse plaatsen moest men tegen gewapende benden optreden. Ten Westen van Soerabaja werd de plaats Randegankoelon beschoten. Er werden branden waargenomen bij de olievelden van de B.P.M. te Tjepoe.

De Republikeinse ondergouverneur van Noord-Sumatra, die eerst door de Nederlanders in Siantar werd gelaten, is nu naar Medan genomen wegens „ongewenste activiteit". Ditzelfde geschiedde met de procureur generaal van Sumatra die de rang van Luitenant Kolonel hield in het republikeins leger.

De Reuter meldt, dat een KLM sky-master dat op weg naar Batavia was, gisteren op het vliegveld Lydda van Palestina opgehouden werd vanwege het Brits Indisch landingsverbod. De KLM heeft maatregelen getroffen voor het postvervoer naar Indië.

Gisterenavond is een KLM-vliegtuig uit Batavia naar Nederland vertrokken met 3½ ton post aan boord. Het toestel dat uit Amsterdam vertrokken is zal de post meenemen van de toestellen die op de route Amsterdam naar Batavia in Cairo en Bagdad zijn opgehouden, vanwege het landingsverbod van Brits Indië.

Een delegatie uit Batavia zal Zondag naar Amerika vertrekken om van Kleffens te adviseren. Deze delegatie zal bestaan uit P. J. Koets en vertegenwoordigers voor Oost Indië, West Borneo, Sumatra's Oostkust en voor de Arabische en Chineze bevolkingsgroepen welke vermoedelijk zullen zijn de president van Oost Indonesië, Soekawaki, de Sultan van West Borneo, Hamid verder nog Almagawa van de Nederlands Indische informatiedienst en Thio Thiam Thjiong, adviseur van van Mook.

HET GAAT DOOR IN INDIË.

Het Nederlandse leger bulletin meldt, dat 300 bewapende republikeinen een aanval deden **op een buitenpost bij Soerabaya.**

Ook op andere punten ziet men infiltraties ondanks het verbod tot het staken van de vijandelijkheden. ...

Rond Semarang gaat de verschroeide aarde politiek door. Er worden tankvallen gemaakt, en men blokkeert de wegen.

VERLIEZEN VAN DE MARINE.

De Nederlandse marine maakt bekend, dat in de vijftien dagen van gevechtsactiviteit bij de marine 15 doden te betreuren vallen, negen gewonden en twee vermisten. (Batavia 9 Aug. (AP)).

HET KLONK ZO MOOI, MAAR DJOKJA WILDE NIET..........

Brief van Sjarifoeddin.

Tekst van het Donderdag 8 Juli om 18.30 Batavia-tijd door de heren Setyadjit en Leimena aan de Landvoogd overhandigd schrijven.

„Aan Zijne Excellentie Dr. H. J. van Mook, luitenant gouverneur generaal te Djokjokarta.

In aansluiting op onze nota d.d. 5 Juli 1947 mogen wij hieronder doen volgen een nadere precisering van de inhoud van ons antwoord op de brief van Uwe Excellentie dd. 29 Juni 1947:

1. De republikeinse regering aanvaardt in de interim regering den vertegenwoordiger der Kroon met beslissingsbevoegdheid de jure, een en ander binnen het raam van de Nederlandse de jure souvereiniteit gedurende de overgangstijd. De republikeinse regering stemt er voorts mede in, dat de interim regering worde samengesteld uit den vertegenwoordiger der Kroon en de vertegenwoordigers der toekomstige deelstaten van Indonesië.

2. De republikeinse regering stemt er mede in, dat, in verband met de Nederlandse souvereiniteit gedurende de overgangstijd, de buitenlandse betrekkingen der republiek in overeenstemming worden gebracht met het voortbestaan van voormelde souvereiniteit gedurende die overgangstijd, alsmede met het bestaan der interim regering. De republikeinse regering spreekt de wens uit, dat de bestaande betrekkingen tussen de republiek en het buitenland worden ingepast in het schema, als bedoeld in par. 8 bijlage 2 van de nota van de commissie-generaal dd. 27 Mei jl.

3. De republikeinse regering stemt in met de vorming van alle federale organen, zoals is voorgesteld in voormelde nota van de commissie-generaal, alsmede met de functies welke zij zullen uitoefenen, terwijl hunne taak en bevoegdheden zullen worden vastgesteld tezamen met de vertegenwoordigers van Oost-Indonesië en Borneo.

4. De rechten van vreemdelingen op ondernemingen worden erkend door de republikeinse regering en onvoorwaardelijk teruggegeven overeenkomstig het bepaalde in art. 14 van de overeenkomst van Linggadjati. De overdacht zal geschieden met gelijktijdige inventarisering. Landsbedrijven, welke zich in het gebied der republiek bevinden, vallen de republiek toe.

5. Met betrekking tot de inwendige veiligheid en orde handhaaft de republikeinse regering haar standpunt, zoals omschreven in de nota van Zijne Excellentie den president der republiek. Het is noodzakelijk hierbij er de nadruk op te leggen, dat de republikeinse regering instemt met een gemeenschappelijk direktoraat voor de binnenlandse veiligheid, waarin vertegenwoordigers van de toekomstige deelstaten zitting zullen hebben.

Naar de mening van de republikeinse regering zal het te bezigen apparaat zijn een gendarmerie van elk der deelstaten, welke uitsluitend door deze deelstaten afzonderlijk zal kunnen worden aangewend. De samenwerking vindt haar uitdrukking in een gemeenschappelijke centrale leiding.

De republikeinse regering is bereid alle functies en organisaties op te heffen welke strijdig worden geacht met de overeenkomst van Linggadjati en stemt mede in met een wapenstilstand met alle gevolgen van dien.

Alle deze maatregelen zijn genomen en zullen worden voortgezet met de verwachting, dat van Nederlandse zijde bijstand zal worden verleend om een toestand en sfeer te scheppen, welke de republikeinse regering in staat zullen stellen in vrede te arbeiden.

De republikeinse regering houdt zich overtuigd, dat hetgeen boven is uiteengezet de beste weg is om de doelstellingen te verwezenlijken, welke in de overeenkomst van Linggadjati besloten liggen. Voorts spreekt de republikeinse regering de hoop uit, dat de samenwerking tussen partijen zich bij voortduring moge voltrekken op de grondslagen van de overeenkomst van Linggadjati.

Jogjakarta, 8 Juli 1947."
(w.g.) Amir Sjarifoeddin.
(R.V.D.)

De berichten over Aruba worden niet zoveel besproken. Het is eerlijk waar men ziet het niet zoo serieus, als het misschien wel bedoeld is op Aruba. Staatkundige afscheiding van Curaçao?

Wat dat moet betekenen? Dat betekent voor een jong mooi opkomend eiland met een fikse bevolking waar wat inzit. (Iemand wees er op, toen we dat prachtige Arubaanse elftal vorig jaar in het veld zagen. „Wat een kerels, wat een volk") ineens een economische ballast krijgt die een dergelijk jong volk niet zal helpen, doch tot last zal zijn denken we.

Ziet eens even na, wat het betekent een staatsmachine op te bouwen. Neemt eens even heel rustig de begroting er bij, al die diensten, zou men op Aruba ook willen gaan opzetten en Curaçao zou dat dan voor zich zelf moeten gaan doen, wat een geldverspilling aan beide kanten.

Inderdaad Aruba is Curaçao niet dat is iets heel anders, en het is zeer redelijk, dat Aruba van Aruba houdt, dat het er voor vecht, dat het er voor strijdt.

Inderdaad is het waar, wat de gezaghebber zeide toen hij op vacantie in Holland was.

„Het is onmogelijk, om daar te besturen, als je iedere keer maar permissie moet gaan vragen. Voor ieder potloodje, voor ieder vloeiblaadje". Zoo iets moet natuurlijk breed gaan, er moet belangstelling zijn én meer. Het is wel beter geworden sinds gouverneur Wouters, die er een tijdje ging wonen, wat een goede methode was.

We kunnen niet aannemen, dat het telegram, dat we gisteren publiceerden werkelijk de verlangde reactie zal hebben. Curaçao zal begrijpen, dat het ook financieel voor Curaçao een strop zou zijn, wellicht. De hele staaatsmachine zou anders moet opgesteld worden. ...

Het was de „Amigoe" die een persiflage gaf van de politieraad op Aruba en die er steeds maar op hamerde een dergelijke voorwereldlijk instituut moet de wereld uit, een land met zulk een koopmansstand zou daaruit geen goede gemeenteraad zijn op te bouwen? Natuurlijk!

We hebben dit voorstel: Laat

(Wordt vervolgd op pag. 2)

het nieuws van vandaag

Een telegrambureau kan natuurlijk in de berichtgeving laten uitkomen wat prettig is en wat minder prettig is, zoo vertelt men nu, dat Attlee moeilijkheden heeft met zijn kabinet en met de partij zelf, omdat men het niet eens kan worden of er nu ineens overgegaan moet worden tot nationalisatie of niet.

Het is de beroemde kwestie van de moderne tijd geworden de **nationalisatie**, doch toepassing in een land, dat gebukt gaat onder zware crisis lijkt een experiment, dat té kostbaar is. Het is beter als zulk een maatregel verantwoord is, deze nationalisatie in tijd van voorspoed in te voeren. ...

Heel onaangenaam wees men erop, dat Ramsay Mac Donald vroeger ook gevallen is door ruzie in zijn eigen partij, dat is natuurlijk **alleen maar** hopen en nog eens hopen, want omdat Ramsay **toen** viel behoeft Attlee **nu** niet te vallen en de acht amendementen van Churchill zullen Maandag wel door een geweldige meerderheid worden weggestemd.

Er was een ruzie over de suiker van Cuba, en Cuba werd nog al kwaad en verklaarde de volgende week niet naar de conferentie van Rio de Janeiro te zullen komen, waar de republieken van geheel Amerika elkaar zullen ontmoeten, doch het viel nog al mee. Marshall stuurde een brief, Armour de secretaris ging praten met gezant Belt en de zaak was O. K. „Ik had ook niet anders gedacht..." verklaarde de gezant aan de pers. ...

De wereld laat niet weten, hoe men verder over Indonesië denkt. Van uit Java en Oost Indonesië en Borneo wil men de opinie van de veiligheidsraad gaan bewerken. Het is moeilijk. De marine maakte de verliezen bekend.

Er wordt steeds gerapporteerd, dat er inbreuken tegen de wapenstilstand plaats hebben, en bij Semarang heeft men ook gezien, dat de verschroeide aarde politiek nog verder wordt doorgevoerd.

Nederland wil wel een commissie van de Verenigde Landen hebben, welke komt zien, hoe de situatie is.

Het instituut van de Verenigde Landen is nog al duur. De secretaris generaal Lie heeft zijn begroting ingediend. Het is een veertig millioen.

In Frankfort aan de Oder stierf de vrouw van Keizer Willem II. Nog eenmaal klinkt de naam van dat alles wat voorbij is en zich door overdreven nationalisme liet verleiden tot de dwaasheid van de eerste wereldoorlog.

Er vliegt iemand heelemaal alléén om de wereld en het zal wel heel wat meer kosten, dan een kwartje.

Er had op Curaçao een **geheime** vergadering plaats, doch nu is het toch wel heelemaal duidelijk geworden, **dat er geen geheimen bestaan op Curaçao.** De man van de pers, die mee kwam werd er uitgezet, doch de kranten hadden gisteren een verslag en Aneta ook. Het gaat over de vergadering met de drie commissies van de staten, waarbij een deputatie van Aruba kwam meedelen, dat ze los van Curaçao willen. Er kwam in die vergadering reactie en wel van de leden uit Aruba zelf de heren Arends en Henriquez. Het is een kwestie die opgelost kan worden, door Aruba **een meer zelfstandige administratie** te geven.

CURAÇAO

KONINKLIJKE MARINE.

Het adres op Aruba, waar de Commissie van aanneming voor personeel bij de Koninklijke Marine zitting houdt, is, **Kamp Savaneta.**

AANKOMST NEDERLANDSE OORLOGSSCHEPEN.

Maandag omstreeks 10 uur zullen op Curaçao arriveren, komende van Nederland: Hr. Ms. „Van Kinsbergen" en twee onderzeeboten: Hr. Ms. „O 23" en Hr. Ms. „Zwaardvisch". Door Hr. Ms. „Van Kinsbergen" zal een saluut van 21 schoten afgegeven worden aan het Gouvernement Curaçao. Het smaldeel zal enige tijd in de Caraibische wateren vertoeven.

DECENTRALISATIE.

In een vergadering van 16 Juli jl. deed de heer Gomez de voorspelling, dat de volgende week de decentralisatie er door zou zijn. Intussen is het reeds bijna een maand later. De heer Gomez blijkt geen goed profeet te zijn.

Het vorig jaar vergiste hij zich in de kwestie Indië, doch dat nemen we hem heus niet kwalijk, daar kunnen we moeilijk over oordelen.

Men zegt wel, dat de bevolking „ongeduldig" wordt, doch dat moet men zelf ook wat harder gaan werken. Dit voorstel had nu toch onder de hand wel aangenomen kunnen zijn.

HET CHINEZE LANDHUIS.

De opvoering van het toneelstuk „Het Chineze landhuis" door de toneelgroep van de afdeling Aruba, is een groot succes geworden. De zaal was geheel gevuld en nadat Dr. Goslinga het spel had ingeleid, gaf het toneelgezelschap met veel toewijding een stuk dat hoogst gepprecieerd werd. Wegens tekort aan plaatsruimte zullen wij as. Maandag ons verslag hierover geven.

HET BEZOEK VAN DE MINISTER BEEL EN JONKMAN.

Naar men zich zal herinneren hebben de ministers Beel en Jonkman na hun reis naar de Oost beloofd ook naar de West te komen. In de gegeven omstandigheden zal het wel niet mogelijk zijn en is het ook niet goed, dat men de posten verlaat, doch we hopen toch later op dat beloofde bezoek. Deze week vertelde de radio dat de heer Gomez het bezoek in een speech niet noodzakelijk achtte. We moeten dat natuurlijk in zijn verband lezen, want zó kan het niet gezegd zijn.

Het is immers juist zeer goed dat we bezoek krijgen en de overheid komt zien, hoe het hier gaat in de West. De bezoeken van de ministers Deckers, Kerstens, Steenberghe, van Mook, Furster, Welter waren goed.

BOOTWERKERS.

Na verschillende conferenties is den bootwerkers in onze haven een verhoging toegestaan. Het uurloon komt van 1.10 gulden op 1.25, terwijl de overtime van 1.65 komt op 1.87½.

Gelukkig groeit er meer begrip bij de bootwerkers dat discipline het verste brengt en kwamen ze weer terug naar de raadgevers van de bootwerkersvereniging San Telmo.

TENTOONSTELLING.

Hedenmiddag om vier uur opent de tentoonstelling op de Ambachtschool St. Jozef.

OOK PRACTISCH.

Als men in alle haast des namiddags tegen half een en een uur in een bus zit, hetzij om te gaan eten hetzij om weder naar het werk terug te keren, wordt de taxi plotseling door een verkeersagent gestopt.

„Rij bewijs Chauffeur". Vijf minuten zijn verloren. De taxidrijver gaat aan het zoeken en tenslotte vind hij het vodje. Weer vijf minuten verspeeld.

De agent gaat aan het controleren, het verkeer wordt gestremd, de passagiers worden ongeduldig, de agent kan de datum niet vinden, er wordt woorden gewisseld tussen landsdienaar en publiekdienaar (chauffeur). Tien minuten zijn verloren, in het totaal zijn er 20 minuten voorbij.

„O.K." zegt de agent, en de taxi mag doorrijden.

Het is werkelijk lastig om tussen 12 en 13 uur de rijbewijzen te gaan controleren en wel op zulk een wijze. Practisch zou anders zijn.

K.S.C.

Zonndag 10 uur: Voetbal D.S.C. — Dosko.

Korfbal: S.I.G. — Bito finale om de kampioenstitel 1947.

Baseball: Adelaars — Los Tigres.

Zondag 4 uur: Voetbal K.S.C. — Derde district.

ARUBA.

(Vervolg van pag. 1).

op kort termijn een commissie een praktisch voorstel doen, hoe de constructie zou kunnen zijn redelijk verantwoord, economisch goed bekeken, want het moet toch duidelijk zijn, dat als we voor deze twee kleine eilandjes, die ons al die rare moderne staatsconstructie nu eenmaal moet hebben, gaan instellen, dan zal toch het nageslacht ons uitjouwen en lachen over die geldverkwisting.

Laat ons zien wat mogelijk is! Een fikse gemeenteraad met eigen burgemeester en verantwoordelijke wethouders, takken van dienst voor zoover mogelijk doch administratief enz. één in de topleiding.

Beslissingsmacht over de direct Aruba betreffende zaken, daarover zeker zelf de administratie en het toezicht van de uitvoering.

De liefde tot een land is jeder aangeboren, doch laat de liefde ons geen parten spelen! Liefde voor zijn land is een deugd, een grote deugd waaruit prachtige daden kunnen opbloeien, doch het rationele inzicht moet ons practisch doen handelen en daar zal de pientere man op Aruba oog en oor voor hebben.

Het is nu eenmaal waar „het hemd is nader dan de rok", het is dus waar dat in de loop der tijden", (niet zoo in de laatste tijd), meer voor het, wat we noemden, 't hoofdeiland werd gedaan, dan op dat verre Aruba, waar je vroeger met de zeilboot later met de „El Libertador" maar toekon, doch dat ver was, doch moet daarom ineens het stuur zoo ver omgooien om daar de dure weelde van twee staatsconstructies te gaan opstellen? Misschien is het nu te betalen, doch het is niet verantwoord voor het nageslacht, daar er èn op Aruba èn op Curaçao nog zooveel te doen is, voordat we ons krom gaan betalen aan een dubbel zoo groot leger van ambtenaren nieuwe kantoren en wat dies meer zij!

Het is moeilijk dit alles te schrijven, doch het is in de sirene sfeer van nuchterheid, die noodzakelijk is in dit uur van de geschiedenis van Aruba dat we dit moeten schrijven. Aruba zal ons later danken, Aruba ariba.

Het verwonderde ons gisteren reeds en daarom vroegen we om een plan. Wat immers zou men willen b.v.t., o.z. van de andere eilanden. Is daar over nagedacht is dat gerealiseerd, die andere broertjes laat men in de steek?

Niet aardig. Die blijven onder de zorgen van Curaçao. Er is niet overgedacht? ...

Een practisch plan dus, met zooveel mogelijke aparte diensten practisch ingesteld, redelijk en economisch. ...

Bekendmaking.

De Deviezencommissie

maakt bekend, dat de prijs waartegen heerenschoenen ten hoogste vrij van deviezenquotum mogen worden besteld met ingang van 1 Augustus 1947 door haar op ƒ. 6. - fob werd vastgesteld

De Voorzitter,
Mr. H. J. M. Hoogeveen

De wnd. Secretaris,
H. L. Braam.

De Heer en Mevrouw

JORGE G. DE CASTRO - NABAS

hebben de eer U kennis te geven van het voorgenomen huwelijk van hun dochter

SARAH JOSEFINA

met den Heer

JULIO CESAR SANCHEZ BELLO

op Woensdag, den 13den Augustus 1947

Receptie: 8.30 n m
„Villa Teresita".
Dakota.

Oranjest. (Aruba) Augustus 1947.

2-2

.TROUWEN

op Zondag 10 Augustus a. s.

CORNELIA M. GOOSWIT

en

MARCEL J. M. SANG AJANG

Burgelijk Huwelijk: 1 Augustus - Curacao
Kerkelijke Inzegening: om 8.30 v.m.

in de Kathedrale Kerk van St. Petrus en Paulus te Paramaribo - Suriname.

Receptie: Burenstraat 62 - 7 - 8 n.m.
Toekomstig adres: Marchena 193.

DE HEER EN MEVROUW
G. S. Newton Hart
hebben de eer U kennis te geven van het voorgenomen huwelijk van hun dochter
FLORENCE
met den Heer
P. J. van Gijn.

DE HEER EN MEVROUW
J. van Gijn Lemmens
hebben de eer U kennis te geven van het voorgenomen huwelijk van hun zoon
JOOP
met Mejuffrouw
F. E. Newton.

De huwelijksinzegening zal plaats hebben op Maandag, 18 Augustus 1947 des morgens om acht uur in de Parochiekerk van de H. Familie te Willemstad, Otrabanda, Curaçao.

Receptie: Pasanggrahan, Parera, des avonds 8.30 — 11 u.

Gelieve deze als een persoonlijke uitnoodiging te beschouwen

Mrs. PETER FREDERIC LEON
has the honour of announcing the marriage of her daughter
Audrey Rosalind
to
Mr. Claudio Maduro
on Monday, August 11th 1947 at 7 pm

Mr. & Mrs. FRANK L. MADURO
have the honour of announcing the marriage of their son
Claudio
to
Miss Audrey Rosalind Leon
on Monday, August 11th 1947 at 7 pm

Reception from 8 - 10 p m. at Beatrixstraat, Oranjestad, Aruba.

De West op de goede weg

Temidden van de dramatische verwikkelingen in de Oost is enige dagen geleden van regeringswege een document verschenen, dat het ontwerp bevat voor een gewijzigde staatsregeling ten aanzien van de West. De Oost moge meer aandacht vragen, politiek gesproken is de ontwerp-staatsregeling voor **Curaçao** en Suriname zeker een van de belangrijkste evenementen van de laatste tijd. Immers hier wordt inzake de West op vreedzame wijze tot stand gebracht, wat met veel jammer en ten koste van drie millioen per dag (aan onderhoud voor het leger) voor de Oost gebeurt.

Een uitvoerig overzicht van de inhoud van genoemd document hebben wij Zaterdag 29 Juni jl. al gepubliceerd. Deze nieuwe staatsregelingen (met kleine nuances geldt de een voor Curaçao en de ander voor Suriname) scheppen een zekere mate van verantwoordelijk bestuur door instelling van een college van gecommitteerden, die door de Curaçaose staten — lees Gomez — inmiddels al de fraaie betiteling van Protoministers hebben erlangd. Deze protoministers worden door de gouverneur benoemd uit een voordracht van de Staten en wonen, in zoverre zij de uitvoerende macht met hem delen, de Statenvergaderingen bij. Tot nu toe deden zulks ambtenaren namens de gouverneur, die zelf alleen executieve en verantwoordelijk was (maar niet aan de Staten). Het Statencollege — dat moet openlijk erkend — was dan ook niet veel meer dan een wassen neus. De „Protoministers" zitten evenlang als de Staten en kunnen, als zij het vertrouwen van de Staten verliezen, bij gemotiveerd besluit van de gouverneur worden ontslagen.

Het Statencollege zelf wordt van 15 op 21 leden gebracht.

Tot nu toe was het zo, dat al verwierpen de Staten een ontwerp-landsverordening, de gouverneur in vele gevallen de landsverordening toch kon afkondigen. Deze misstand verdwijnt. Als een ontwerp door de Staten tweemaal wordt afgewezen, kan het niet toch nog bij algemene maatregelen van bestuur worden vastgesteld, behalve wanneer een koninkrijksaangelegenheid op het spel staat.

Een van de belangrijkste dingen betreft de begroting. Tot nu behandelden de Staten die, waarna de gouverneur haar „voorlopig vaststelde" en naar Nederland stuurde, omdat uiteindelijk de Staten-Generaal er in konden beslissen. Bij een sluitende begroting geschiedde zulks niet, maar de theorie was zo. Deze krenkende toestand vervalt, want voortaan wordt de begroting in Paramaribo of Willemstad door de Staten vastgesteld, ongeacht — en dit is zeer belangrijk binnen het kader van politieke ethiek — of zij sluitend is of niet.

Ook krijgen de gebiedsdelen elk een vertegenwoordiger in Den Haag om de Surinaamse en Curaçaose belangen voor te staan.

Moeilijkheden waren te voorzien, hoe vooruitstrevend het ontwerp was. De voornaamste werkzaamheden aan de opstelling van dit document werden verricht door twee juristen, die hun sporen in de...... Oost verdiend hadden, maar Curaçao noch Suriname ooit hadden gezien. Met de wensen indertijd tot uiting gebracht in de petitie en met memorandum van de Surinaamse en Curaçaose Staten is slechts hier en daar rekening gehouden. Van de Surinaamse veertien punten worden er vijf volkomen doodgezwegen. In het Advies, dat de Staten blijkens het Curaçaose dagblad „Amigoe di Curaçao" verleden week uitbrachten, zeggen zij onomwonden dat met verschillende desiderata der Staten geen rekening gehouden is.

Dat de regering in haar ontwerp niet treedt in al deze desiderata was te verwachten, maar het komt ons inderdaad onjuist voor, dat zij punten doodzwijgt. De verantwoordelijkheid des bestuurs aan de Staten is te gering, menen de Curaçaose Staten. Men wenst het college van gecommitteerden of protoministers liever door een formateur te doen samenstellen dan door de gouverneur uit voordracht van de staten. Ook critiseert men de bepaling, dat nog enkele Statenleden zullen kunnen worden benoemd.

De situatie was zo, dat van de 15 statenleden er in Suriname en Curaçao elk tien werden gekozen en vijf door de gouverneur benoemd. In Suriname vervallen deze benoemde leden, maar in Curaçao blijven er enkele om belangrijke economische en raciale groepen aan een zetel te kunnen helpen. Voor wie de toestand niet kent, wil dit zeggen, dat er een vertegenwoordiger van de Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij (zuster van de B.P.M.) en een van de belangrijke en nijvere, maar geringe Jodenheid, benoemd zal worden.

De olievertegenwoordiger is iemand uit de entourage van de directie, die daarom alleen al nimmer gekozen zou worden. De Joden, algemeen geacht in Curaçao, zijn te gering in aantal om een zetel te halen. In tegenstelling met de Noordamerikaanse oliemaatschappij op Aruba, leeft de Nederlandse olie op Curaçao zich immer met de politiek bemoeid en of men het wil of niet, Curaçao's welvaart drijft op de olie. Het zou inderdaad vreemd zijn, als de enige welvaartsbron, die Curaçao heeft, volkomen buiten de Staten zou staan. Of als de Joodse groep, wier goede naam in bankiers- en handelswereld over de gehele wereld bekend is en die eveneens niet onbelangrijk bijdraagt aan Curaçaos welvaart, buiten het politieke leven zou worden gesloten, omdat ze te weinig in aantal is. Hoe ondemocratisch dus ook, een benoeming of andere zetelgarantie is de enige oplossing. Al blijft een door het uitvoerend bewind benoemde volksvertegenwoordiger een staatkundig monstrum.

In hun terminologie zijn de Staten — lees de vernuftige Gomez — wel vindingrijk. Naast de term protoministers, gebruiken zij ook de term het Verenigde Koninkrijk (der Nederlanden). Zoals de gemeenschappelijke gendarmerie in de onderhandelingen met Indonesië de moeilijkheid vormt, zo is dit hier de verantwoordelijkheid van het bestuur. En deze kwestie is in het onderhavige ontwerp niet opgelost. Het wordt ook hier dus een heen en weer praten.

De Westindische bladen zijn critisch: „in menig opzicht onaanvaardbaar" (De West, Suriname's creoolse groep); „aangevuld met onze eisen moet het ontwerp de terugreis naar Den Haag aanvaarden" (Suriname, wat impulsief neutraal nieuwsblad): „niet zo bar veel veranderd" (De Surinamer, r.k.): „betrekkelijk weinig belangrijks" (Het Nieuws, enige dagblad van Paramaribo); „mogelijkheid van benoemde statenleden geen fraaie figuur (Amigoe di Curaçao, r.k.); „zekere verontwaardiging" (over het benoemingsrecht, Beurs- en Nieuwsberichten, neutraal dagblad in Willemstad).

(Gooi en Eemlander)

Veertig Jaar Priester

Maandag as. zal het veertig jaar geleden zijn dat Pater Raphael Buhrs priester werd gewijd. Deze veertig jaar van dit priesterleven zijn geheel doorgebracht hier in de West, reden te over dus om dit feit te reveleeren.

Pater Buhrs is een Amsterdammer en werd in die stad geboren op 13 Maart 1880. Na ingetreden te zijn bij de Paters Dominicanen werd hij op 11 Augustus 1911 priester gewijd. De eerste tien jaar ligt zijn arbeid verdeeld over de parochies van Pietermaai en St. Anna en de Playa op Bonaire, doch vanaf de oprichting van de kerk van San Mateo was hij aan deze kerk verbonden met hart en ziel, hij doorkruiste de parochie en kent de mensen, en de mensen kennen hem. Zóó bekend werd hij, dat bij de kinderen iedere pater een pater Buhrs werd.

PATER BUHRS

De groei en de opgang van deze nieuwe parochie heeft hij volkomen meegemaakt, zijn muzikale talenten kwamen de parochie ten goede op het koor, dat bekend is om fijne tot de puntjes afgewerkte zang, terwijl de mensen hem kennen als predikant, die dit heilig officie zeer zwaar en ernstig opvat, als zijnde het woord van God en het brood der Waarheid dat gebroken dient te worden.

Zijn activiteit deed hem ook in de journalistieke wereld verschijnen zoowel in het Papiements en Nederlands. Hij vertaalde de navolging van Christus en maakte een evangelie-harmonie in de volkstaal.

Momenteel komt er van zijn hand een serie apologetische artikelen in het weekblad „La Union". De brio van zijn geest is bekend en Rafaël de aartsengel zou werk hebben, om zijn naamgenoot bij te houden, zoo hij hem eens als eenmaal Tobias zou willen begeleiden.

We wensen Pater Buhrs van harte toe, dat hij nog vele jaren mag werken tot het heil van de zielen en voor velen de woorden van zaligheid en geluk mag spreken tot heil van hun eeuwige zielen. Proficiat.

Nieuws uit Indië

EEN NIEUW WERK OP JAVA VAN CHRISTELIJKE BARMHARTIGHEID.

De Broeders van Onze Lieve Vrouw van Lourdes (Broeders van Dongen), die reeds sedert het jaar 1926 in het Apostolisch Vicariaat van Batavia werkzaam zijn onder de Indonesische, Chinese en Indo-Europese jeugd, hebben onlangs op verzoek van Z. H. Exc. Mgr. P. Willekens, Apostolisch Vicaris van Batavia, een nieuw werk aangenomen.

Zij zullen op zich nemen de verzorging en opvoeding van jeugdige Indonesische bedelaartjes, die thans bij honderden in Batavia rondzwerven. Door het Departement van Sociale Zaken der Nederlands-Indische Regering is nabij de halte Lenteng Agoeng, ongeveer 30 km. ten Zuiden van Batavia, een groot terrein beschikbaar gesteld; terwijl voor rekening van hetzelfde Departement een drietal Broeders per skymaster ten spoedigste naar Java zullen vertrekken, om bij dit nieuw ondernomen werk behulpzaam te zijn.

Verwacht wordt, dat ongeveer een 2000 Indonesische kinderen van 8 tot 15 jaar opgenomen zullen moeten worden.

De zich thans op het terrein bevindende gebouwen bieden slechts ruimte voor vijf à zeshonderd kinderen. Men zal ze dus moeten vergroten en hun aantal vermeerderen; hiermede zal zo spoedig mogelijk begonnen worden.

In een der volgende afleveringen van dit tijdschrift hopen wij iets meer over dit mooie, nieuwe werk van christelijks barmhartigheid te kunnen meedelen.

(Ind., M.T.)

ONDERWIJSPLANNEN OOST-INDONESIA.

Door de Minister van Onderwijs van Oost-Indonesië is in het parlement een ontwerp van wet tot regeling van het onderwijs ingediend, dat de typische karaktereigenschappen van de Heer Katoppo: durf, zin voor realiteit en eenvoud, duidelijk toont.

Die durf spreekt al direct uit de principiële aanvaarding van een onderwijs op internationaal peil als richtsnoer voor het onderwijsbeleid, zij spreekt nog sterker uit de principiële aanvaarding van een algemene zesjarige lagere school als enig type van lager onderwijs.

Dat daarmede aan de vroegere splitsing van het onderwijs in Westers en Indonesisch onderwijs een eind wordt gemaakt en dat daardoor de verschillende typen van Westers onderwijs, die voor deze oorlog bestonden en thans als herstel-scholen nog voortleven, in de Europese lagere school, de Hollands-Inlandse school, de Hollands-Chinese school en de Hollands-Arabische school een eind wordt gemaakt, spreekt eigenlijk, gezien de gebeurtenissen van de laatste jaren, vanzelf. Ook voor de oorlog heerste reeds vrij sterk de opvatting, dat de indeling van het zogenaamde Westerse onderwijs naar ras, zowel politiek als onderwijskundig op den duur onaanvaardbaar moest worden geacht.

De durf bij het projecteren van een algemene zesjarige lagere school ligt veel meer dan in de afschaffing van deze voor de oorlog bestaand hebbende schooltypen, in de schrille tegenstelling tussen de doelstelling en de werkelijke toestand op het gebied van het lager onderwijs.

Niemand zal ontkennen, dat een zesjarige lagere school de enig aanvaardbare onderwijsinrichting is, maar het kost moed om dit te stellen en er zich als Minister van Onderwijs wettelijk aan te binden, wanneer men bedenkt, dat in de nieuwe staat Oost-Indonesia nog 800.000 kinderen geen onderwijs genieten en dat de 500.000 kinderen, die wel het genot van onderwijs deelachtig zijn geworden, voor het allergrootste deel de drie-jarige volksschool bezoeken.

Die durf spreekt ook uit de geprojecteerde zesjarige middelbare school, met haar geleidelijke overgang van het lager naar het middelbaar onderwijs in de eerste twee jaren, met de consequent doorgevoerde scheiding van eigenlijk middelbaar onderwijs in de eerste vier klassen en de zeer sterke specialisatie in bepaalde richtingen in het voorbereidend hoger onderwijs in de middelbare school, een experimenteel middelbare school, een experiment, dat, wanneer het slaagt, een schooltype schept, dat zijn tijd zeker vooruit is.

Die durf blijkt tenslotte uit het ongetwijfeld juiste breken met het concordantiebeginsel t.o.v. het Nederlandse onderwijs, waardoor de mogelijkheid van een aan de behoeften van het land en volk van Oost-Indonesië aangepast onderwijs mogelijk wordt, uit de consequente beperking der leervakken op de middelbare school en de liberale toewijzing van lesuren voor de lichamelijke opvoeding, handenarbeid en „civics".

De zin voor realiteit blijkt het duidelijkst uit de organisatie van het middelbare onderwijs, dat door zijn streng doorgevoerde scheiding tussen algemeen vormend middelbaar onderwijs en voorbereidend hoger onderwijs eensdeels rekening houdt met het feit, dat door de oorlog en mede door het stadium van ontwikkeling, waarin een groot gedeelte van de volken van Oost-Indonesië verkeert, het peil van het onderwijs in het volgend decennium slechts langzaam en geleidelijk aan zal kunnen worden opgevoerd. Anderzijds wordt door de sterke speciasatie in het voorbereidend hoger onderwijs een ernstige poging gedaan om de, wat begaafdheid betreft, voor het hoger onderwijs in aanmerking komende leerlingen, voor dat onderwijs gereed te maken.

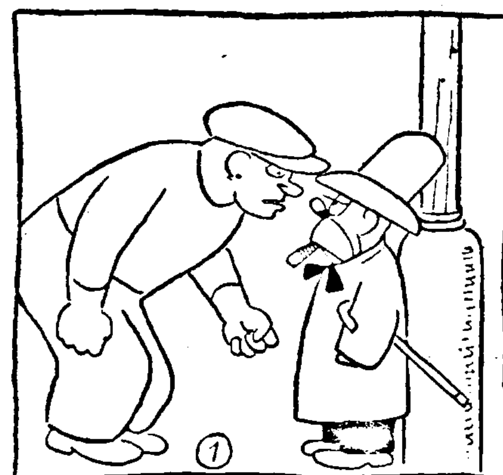
Zin voor realiteit — ditmaal voor politieke realiteit — spreekt ook uit de soepele hantering van de voor Oost-Indonesië zo moeilijke keuze van de voertaal van het onderwijs (in de nieuwe staat worden bijna 200 verschillende talen en dialecten gesproken), door de keuze van de daerah op dit punt te binden aan de overeenstemming met de Minister, die zich evenwel alleen dan tegen de keuze van de daerah kan verzetten, indien de samenhang van het onderwijs in de gehele staat zich tegen deze keuze verzet.

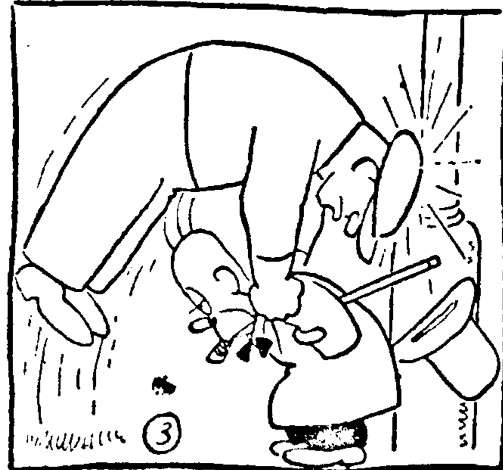
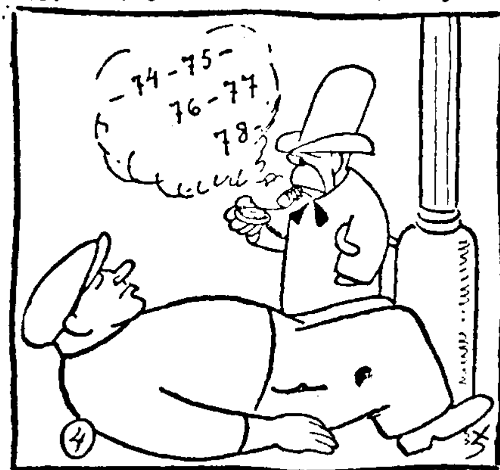
Zin voor realiteit blijkt eveneens uit de in de overgangsbepalingen vervatte geleidelijke overgang van de driejarige naar de zesjarige lagere school, door toevoeging eerst van een vierde klasse over de gehele linie, het beste middel ter uitroeiing van het analphabetisme.

De derde karakteristieke eigenschap van het ontwerp van wet: de eenvoud, spreekt uit de gehele opzet met zijn eenheid van schooltype, zowel voor wat betreft het lager-, het middelbaar-, als het vak en technisch onderwijs, zijn enkelvoudige opleiding van leerkrachten, de consequente enting van het technisch- en nijverheidsonderwijs op het algemeen vormend onderwijs.

Het ontwerp van wet tot regeling van het onderwijs in de staat Oost-Indonesië is een ernstige poging van een zich van zijn verantwoordelijkheid bewust deskundige op onderwijsgebied om het onderwijs binnen de grenzen van het mogelijke aan te passen aan de nieuwe toestand; het is ook voor de overige delen van Indonesië van uitnemend belang.

(In).

DE LANTAARNPAAL KWAM TE HULP.

ANETA OVER ARUBA.

Een deputatie uit Aruba met de heer Henny Eman aan het hoofd statenlid, en de heren C. A. Eman en Aristides Wever leden van de politieraad aan het hoofd, kwam aan de staten een manifest overhandigen waarbij geheel Aruba vraagt om afscheiding van Curaçao en verlangt om direct onder de Kroon te worden geplaatst.

De vorige week is dit verzoek aan H. M. de Koningin gestuurd ondertekend door 95 prominente Arubanen. Er kwam nog geen antwoord binnen.

Tijdens de zitting kwamen de heren V. E. Henriquez en Dr. J. E. Arends tegen deze actie op. (Willemstad, 8 Aug. Aneta).

Wereldnieuws

LAKE SUCCESS.

Bij de economische en sociale raad van de verenigde landen is de heer **P. J. S. Serrarens**, secretaris generaal van het internationale federatie van de Christelijke vakbonden uit Nederland, als raadsman benoemd. De heer Serrarens wil bij de raad een memorandum indienen over de vrijheid van de vakorganisaties. Hij zal ook naar Génève gaan om daar aan de commissie tot onderzoek van de menselijke rechten een memorandum in te dienen. Het internationale verbond van de Christelijke vakorganisaties is een van de zeven organisaties die buiten staatsverband om, door de verenigde landen zijn erkend.

De heer Serrarens zeide, dat in het vaste land van Europa de Christelijke vakorganisaties feitelijk de enigste organisaties zijn die nog niet besmet zijn met communisme. In verschillende gevallen hebben de communisten de leiding in de vakverenigingen. In Frankrijk, België en Holland is sinds het einde van de oorlog het ledental van de christelijke vakvereniging weer toegenomen. Dat wij christelijke vakverenigingen in Europa kennen komt omdat de anderen marxistische principen hebben, anti-godsdienstig zijn en revolutionair van opvatting. Katholieken en protestanten kunnen daar geen lid van zijn.

Vijftig jaar geleden begon men met Christelijke vakverenigingen. Zij hebben Hitler en Mussolini in Italië en Duitsland overleefd en nu worden zij in de landen waar de Sovjet de baas is opgegeven!

De heer Serrarens die lid is van het Nederlandse parlement sprak ook voor de radio van de United Nations over de politiek van de particuliere vakverenigingen (n.c.w.c.).

BOLIVAR MEDAILLE.

Enkele dagen geleden is in New York aan Manuel Mendiola, kapelaan aan de Sint Paulus Kerk in Harlem, door de Sociedad Bolivariana, de bronzen Bolivar medaille uitgereikt voor zijn priesterlijke arbeid onder de Latijns Amerikaanse bevolking in New York (n.c.w.c.).

SEÑORA PERON.

Gisterenavond arriveerde mevrouw Peron in Zurich waar haar een lunch was aangeboden door de vereniging „Zwitserland — Argentinië". Er waren 220 gasten in het hotel Bauraulac voor deze lunch uitgenodigd. De bedoeling van deze vereniging is om de economische relaties tussen beide landen te versterken.

Verschillende Zwitserse bankiers, industriëlen en zakenmensen zaten mede aan. Na de lunch maakte señora Peron een tocht over het meer van Zurich en bij het diner waren enkele gasten mede aan tafel uitgenodigd.

Het ligt nog in de bedoeling van señora Peron om morgen een bezoek te brengen aan Saint Moritz, doch het kan wel zijn dat zij van plan veranderd en nog wat langer in Zurich zal blijven. In het begin van de volgende week zal zij naar Lissabon vliegen, om vandaar door te vliegen naar Dakar en vervolgens per boot naar Rio de Janeiro te vertrekken (Zurich, (AP) 7.8).

NIEUWE BOEKEN.

Rogier van Aerde wiens boek over de bezetting een derde druk haalde, schreef een nieuwe roman met de titel „Stem in de woestijn". Nu moet U maar raden waar het over gaat, het zal wel niet Johannes de voorloper zijn.

Oorlogslectuur blijft er veel verschijnen in Nederland, ook die de Oost heeft begrijpelijkerwijze veel belangstelling: Smitt Sillevis schreef „Met onze mariniers naar Indië". Het leven van schout bij nacht Doorman kreeg een tweede druk. Logemann gaf zijn aantekeningen uit op het staatsrecht van Nederlands Indië. Het blad „Elsevier" publiceerde een lijst van de meest gelezen boeken in de maand Juni. Niet dat we de opinie zijn toegedaan, dat de boeken die het meest gelezen worden de beste zijn, noch ook de mooiste, doch louter voor de interesse bij onze lezers publiceren we hierbij die lijst:

Het meest gekochte boek in Juni.

Voor het eerst handhaaft voor de derde maand in successie hetzelfde boek zich op de eerste plaats van de romans. Van de overige vier boeken werden nog twee werken reeds de vorige maand vermeld.

Bij de algemene uitgaven is dit aantal geringer, daar hier slechts één boek zijn plaats onder de eerste vijf heeft behouden.

Ter vergelijking met de resultaten van de vorige maand is het rangnummer, dat een boek in Mei droeg, tussen haakjes achter de titel vermeld.

Romans en gedichten.

1. Jan de Hartog „Gods Geuzen" (1) Uitg. Elsevier ... *f* 6.90
2. Jan Menos „Meester Rembrandt" (3) Uitg. Kosmos .... *f* 9.50
3. Charlotte Brontë „Jane Eyre" Uitg. L. J. Veen ... *f* 7.90
4. Rogier van Aerde „Stem in woestijn" (4) Uitg. Urbi et Orbi...... *f* 8.90
5. Kathinka Lannoy „Geslacht Trigland" Noordholl. Uitgev. Mij *f* 10.90

Algemeen

1. S. J. Graaf van Limburg Stirum „Varen in oorlogstijd" Uitge. De Boer.................. *f* 8.90
2. H. C. A. van Kampen „De zeilsport" Uitg. P. N. Kampen en Zoon N.V. .... *f* 15.—
3. Kees Hana „Van dier en plant, water en land" (1) Uitg. Van Holkema en Warendorf .... *f* 9.50
4. Cd. Busken Huet „Land van Rembrandt" Uitg. H. D. Tjeenk Willink en Zoon .... *f* 8.50
5. Dr. M. Euwe — Kmoch „Staunton - Wereldschaaktournooi" Groningen 1946 J. Niermeyer's Uitg. Mij *f* 9.90 (Nederlandse Stichting voor Statistiek.)

Prijzig zijn de boeken nog wel, ziet maar naar dit lijstje.
Olienieuws.

Z.H. DE PAUS BEGIFTIGT DE NIJMEEGSE UNIVERSITEIT.

De R.K. Universiteit te Nijmegen heeft de mededeling ontvangen, dat Z.H. de Paus haar een gift van 10.000 dollar schenkt. De Paus had gehoord van de zware oorlogsrampen, welke de Universiteit hebben getroffen en zond voor de wederopbouw deze gift, welke door het bestuur der Sint Radboudstichting met grote vreugde is aanvaard.

(De Maasbode).

Olienieuws

HOGE BEURSWAARDE.

De opvatting welke al dan niet bewaarheid mag worden, maar door de ogenblikkelijke positie en door de gegevens in het verslag en de begeleidende verklaring, in ieder geval gerechtvaardigd schijnt te worden, strookt ook met de waardering, waarvan blijk gegeven wordt door diegenen, die niet op mooie woorden, maar uitsluitend op zakelijke voordelen letten, namelijk de beleggers. De marktwaarde van de preferente en gewone aandelen tesamen bedroeg tegen het eind der afgelopen week bijna £ 230.000.000, hetgeen — doet een der bladen uitkomen — aanmerkelijk meer uitkomen — £ 165.000.000, waarop een speciaal tribunaal onlangs de steenkolenindustrie in Engeland schatte. Misschien is de vergelijking wat misleidend, maar in ieder geval geeft zij een denkbeeld van de verwachtingen, welke de markt koestert ten aanzien van de verdere ontwikkeling der maatschappij. Men zou deze wellicht beter kunnen bezien in het kader van de ontwikkeling van de marktwaarde van petroleum-aandelen in het algemeen, die in deze tijd, meer dan ooit te voren, op de Beurs een wet op zichzelf schijnen te zijn, nagenoeg onafhankelijk van algemene tendenzen „stemmingen en invloeden.

Dit brengt met zich dat petroleumverslagen ofschoon hoogst belangrijk op zichzelf, niet in die mate de betekenis hebben van algemene graadmeter, welke men aan de rapporten van andere toonaangevende industriële en financiële ondernemingen mag toekennen. Zij leren ons veel omtrent de petroleum-positie, maar weinig omtrent de factoren en invloeden die de nationale en wereldeconomie beheersen in haar verdere ontwikkeling. In één opzicht evenwel hebben zij een veel verderstrekkende betekenis, of kunnen zij die betekenis in ieder geval hebben, en het rapport der Anglo-Iranian heeft haar zeker. En wel in verband met de hierboven samengevatte expansie-plannen. Zij zijn van zodanige omvang dat zij indien zij ten volle of zelfs maar grotendeels uitgevoerd worden, een niet geringe stimulerende invloed kunnen uitoefenen op een aantal essentiële industriën.

Krijgt de industrie grote orders?

De leveringen, vereist voor de aanleg van nieuwe pijplijnen, de bouw en de uitbreiding van raffinaderijen en het openen van nieuwe petroleumvelden in het Midden-Oosten, moet enorm zijn, en de Britse industrie die in die leveringen zeker een belangrijk aandeel zal krijgen, zal in staat gesteld moeten worden ze uit te voeren, en dit zal voor een deel weer afhangen van de gang der steenkolenproductie en van het verdwijnen van veel remmende beperkingen. Terwijl dus een petroleum-verslag, gelijk dat van de Anglo-Iranian weinigzeggend is ten aanzien van de ogenblikkelijke stand der economische verhoudingen, geeft het een blik op hoogst belangrijke mogelijkheden in de toekomst, ook ver buiten het directe petroleum-domein. Dit is een overweging, die de belangstelling van beleggers voor zekere groepen van industriele waarden dient te stimuleren. Van zulk een reactie is onder de eerste indruk van het rapport weinig of niets te bespeuren geweest, hetgeen een gevolg kan zijn hiervan dat dergelijke indirecte deducties niet zeer populair zijn bij beleggers, of misschien ook hiermede kan hebben uit te staan, dat veel twijfel heerst over de vraag in hoeverre de Britse industrie van de orders, welke in de eerstvolgende jaren te verwachten zijn profiteren zal. Orders op nieuwe tankers, met het doel de vloot der maatschappij weder enigszins op te voeren tot de sterkte van bijna 1 millioen ton, die zij voor de oorlog had, zijn voornamelijk in de Verenigde Staten geplaatst, die echter evenmin bij machte zijn, aan alle vereisten te voldoen. Deze zijn, ook doordat de productie der maatschappij aanzienlijk hoger is dan zij voor de oorlog was, niet gering; de vloot, weder met 100.000 ton versterkt, is onvoldoende, ook doordat zich grote vertragingen voordoen bij herstelwerkzaamheden. Met de Standard Oil en de Socony Vacuum Oil zijn contracten aangegaan voor de aanleg van een pijplijn van de Perzische Golf naar de Middellandse Zee, en er zijn dus redenen tot onzekerheid ten aanzien van de industriële waarde, welke de verdere ontwikkeling der maatschappij voor Engeland hebben zal.

(De Maasbode).

OLIE.

Het Nederlandse legerrapport meldt branden in de Shell velden van Tjepoe in Oost Java. Het rapport verklaart dat deze velden in brand zijn gezet na de wapenstilstand. De luchtverkenning heeft uitgemaakt, dat gezien de zwarte rook deze brand nog niet van grote omvang is.

ingezonden
buiten verantwoordelijkheid der Redactie

SCHEEPVAART 1945.

	Curaçao	Aruba
Aantal stoomschepen	5166	5669
Aantal zeilschepen	2324	1146

In het aantal stoomschepen is inbegrepen:

Voor Curaçao 481 passagiers- en vrachtschepen
Voor Aruba 259 passagiers- en vrachtschepen

OLIEBEDRIJVEN.

Invoer in guldens in het jaar 1945.

Curaçao	*f* 150.117.626
Aruba	„ 219.045.898

Uit deze cijfers volgt, dat Aruba meer olie verwerkt dan Curaçao (zie ook scheepvaartcijfers). Hierdoor betaalt de Lago ook meer winstbelasting dan de C.P.I.M., alhoewel de totale opbrengst der winstbelasting van Curaçao hoger is dan die van Aruba. Daar op Curaçao de aardolieproducten bijna geheel tot eindproducten worden verwerkt en op Aruba slechts tot halffabrikaten, is het aantal werkkrachten bij de C.P.I.M. hoger. Een paar jaar geleden bedroegen deze cijfers:

Curaçao	10.000 arbeiders
Aruba	7.000 arbeiders

OPBRENGST MIDDELEN GEWONE DIENST.

	Curaçao	Aruba
1945	*f* 22.311.184	*f* 10.236.362
1946	„ 22.876.616	„ 10.929.779

De voornaamste posten van 1946 waren:

	Curaçao	Aruba
Inkomstenbelasting	*f* 3.778.093	*f* 1.370.575
Winstbelasting	„ 3.914.730	„ 2.805.080
Loodsgelden	„ 1.121.803	„ 1.180.438
Invoerrechten	„ 4.984.924	„ 2.505.136
Accijnzen op gedistilleerd	„ 1.579.578	„ 846.261
Opbrengst water	„ 679.907	„ 306.278

AANTAL INWONERS OP 31 DECEMBER 1946.

Curaçao	± 85.000 inwoners
Aruba	± 45.000 inwoners

OPPERVLAKTE		LENGTE WEGEN
Curaçao	430 km²	Curaçao 320 km, waarvan verhard 157 km
Aruba	180 km²	Aruba 256 km, waarvan verhard 85 km